

تحلیل آراء رنه گنون و تیتوس بورکهارت از هنر مقدس و هنر اسلامی

امیرفرزام دهنوی، مسعود تکروی، علی اکبر جهانگرد

دانشجوی دکتری تاریخ تطبیقی هنر اسلامی، دانشگاه آزاد بین‌المللی کیش، ایران، کیش

کارشناس ارشد پژوهش هنر، آموزش عالی هنر شیراز، ایران، شیراز

استادیار دانشگاه آموزش عالی هنر شیراز، ایران، شیراز

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۱/۰۸/۳۰

تاریخ پذیرش نهایی: ۱۴۰۱/۰۹/۲۵

چکیده

هنر در دوره‌های تاریخی و در جغرافیاهای متفاوت از این کره خاکی، تاثیرگذاری خود را در جهت ترویج ادیان مختلف به ملت‌ها نشان داده است. هنر همیشه از منظر فلاسفه و اندیشمندان دوران، مورد نقد و بررسی قرار گرفته است و بنا به تعدد ادیان و طرز تفکر اندیشمندان، مبانی نظری متفاوتی را طی کرده است. هنر از منظر سنت‌گرایان، هنری قابل رشد و تعالی بشر قرار می‌گیرد که بتواند از قالب هنر برای هنر درآمده و در راستای سنت و تعالیم دینی و عرفانی گام بردارد تا بتواند در هر قالب و صورتی که باشد، انسان را به سوی احدیت رهسپار سازد. سنت‌گرایان نظریات متفاوتی در مورد هنر ارایه دادند که در اکثر نظریات با یکدیگر متفق‌النظر بوده‌اند. در این پژوهش آراء رنه گنون و تیتوس بورکهارت را از منظر هنری که به سوی هنر مقدس و هنر دینی گام بر می‌دارد و از میان ادیان، در دوره اسلامی از تعالیم دین اسلام بهره برده را، مورد تحلیل و بررسی قرار داده، و در نهایت برای رسیدن به یک هنر مقدس در هنر اسلامی، می‌بایست ریشه‌ی هنر را در سرزمین‌های اسلامی نیز مورد توجه قرار دهیم و در کنار قرار دادن این مضمون با تعالیم اسلامی بتوانیم به سوی یک هنر مقدس گام برداریم. این پژوهش، پژوهشی کتابخانه‌ای بوده که با توجه به کتاب‌ها و مقاله‌هایی که در این مضمون منتشر شده است، از آنها بهره گرفته شده و به توصیف و تحلیل آراء این دو اندیشمند سنت‌گرای قرن بیستم در حوزه‌ی هنر می‌پردازد.

واژه‌های کلیدی: هنر مقدس، هنر اسلامی، سنت‌گرایی، رنه گنون، تیتوس بورکهارت